

Vår ref.
26/51-2
FE-068

Deres ref.

Dato
13.03.2026

Høring - Planprogram for ny nasjonal strategi for privatarkiv

ArkivSenter sør mener det er svært viktig og positivt at det lages en ny nasjonal strategi for privatarkiv.

Planprogrammet beskriver rammene for strategien inkludert formål, hovedtema, utfordringsbilde, organisering av arbeidet og plan for medvirkning.

I punkt 1 i planprogrammet står det at «målene i den første strategien i stor grad er realisert». Dette er en beskrivelse som vi ikke kan kjenne oss igjen i i vestre del av Agder. I forrige strategi var de av samfunnsmålene at helhetlig samfunnsdokumentasjon skal sikres og bevaring av privatarkiv blir tydelig prioritert. I vestre del av Agder erfarer vi at samfunnsmålene i den foregående strategien (2019-2023) ikke er oppnådd. Fra 2026 bevilges det ikke lenger økonomiske midler til bevaring av privatarkiv fra regionalt nivå og heller ikke fra kommunalt nivå. Det er ikke avklart hvem som har ansvaret for privatarkivene. Privatarkiver fra næringsliv og frivillighet som ikke allerede er hentet inn/blir bevart i en bevaringsinstitusjon, står i fare for å gå tapt på grunn av uavklart ansvar og manglende finansiering. For digitalt skapte privatarkiver er dette særlig alvorlig.

ArkivSenter sør vil påpeke at det er viktig at utfordringsbildet som beskrives en ny nasjonal strategi for privatarkiv, beskriver også dette. Selv om det er utarbeidet en bevaringsplan for privatarkiv for hele Agder, oppnås ingen målsetninger uten ansvarsfordeling og finansiering. Rammebetingelsene for privatarkivene i landet er variert, det er viktig at det blir løftet fram i strategien at ansvarsavklaring og finansiering av arbeid med privatarkiver er en forutsetning for at privatarkiver blir tatt inn i depotinstitusjoner og bevart.

Vårt viktigste innspill til denne strategien er derfor at samfunnsmålene fra den sist strategiperiode løftes tydelig fram i den nye strategien; **Sikring av helhetlig samfunnsdokumentasjon og prioritering av bevaring av privatarkiv bør fortsatt være den viktigste målsetningen til en nasjonal strategi for privatarkiv.**

Innspill til strategien:

Et hovedmål for strategien er at strategien skal bidra til å:
Sikre finansiering av bevaring av privatarkiv i hele landet

Vi oppfordrer Nasjonalarkivet om å kommunisere tydelig at utfordringen både med finansiering og ansvar ikke er løst for hele landet. Det er mye arkivkompetanse i regionen, men beslutning om ansvar og økonomiske midler til å bevare privatarkiver er bare på plass for en del av regionen.

Arkivsenter sør støtter ellers målene i strategien. Økt synlighet av privatarkivenes verdi for samfunnet og fokus på bevaring av digitalt skapte privatarkiver.

Arkivsenter sør mener det bør legges stor vekt på viktigheten av rammebetingelsene for bevaring av privatarkiver, og mindre vekt på kartlegging av innsamlede arkiver.

Bevaring av digitalt skapte privatarkiver er en stor utfordring. Her foreslår vi at strategien kan foreslå nasjonalt samarbeid og kompetansedeling.

Med hilsen

Turid Holen
Arkivsjef

Kopi til
Agder fylkeskommune